MINĖJIMAS

Lietuviai mušėsi su kryžiuočiais ties Trakais 1383 m.

VIENYBĖ

LITHUANIAN DAILY

LIV METAI, 128 (1,04) Nr. Telephone: EVergreen 7-7840 BROOKLYN, NEW YORK, PIRMADIENIS, 1940, BIRŽELIO-JUNE 3 D. KAINA 3 CENTAI

THE NEW YORK PUBLIC LIBRARY JUN 3 1940 ASTOR LENOX AND TILDEN FOUNDATIONS

New York Public Library Fifth Avenue 42nd

ŠIANDIEN

Birželio mėnesis
Kas daugiausiai aukojo?
Mūsų aukotojai
Kuria kryptimi?

PIJUS BUKŠNAITIS

Astrologai sako, kad gimusi birželio mėnesyje mergina bus nelaimingiausia moteris, jei ištekės už vyro gimusio ir gi birželio mėnesyje.

O gal ir astrologai apsirinka?

Juk štai Amerikos gyvanašlė Simpsonienė yra gimusi birželio 19 d. O Anglijos buvęs karalius Edvardas gimęs ir gi birželio mėn. 23 dieną. Jiedu susituokė, atsisakė karaliavimo ir laikomi laimingiausia porele visoje Europoje.

Savo gimimui mėnesio negali pasirinkti nei mergina, nei vaikinas.

Gimusiai birželio mėnesį merginai daug daugiau šansų būti laiminga moterimi, griebiant pirmiausia pasitaikiusį vaikiną, kad ir birželio mėn. gimusį, negu likti senmerge, belaukiant kitais mėnesiais gimusio jaunikio.

* * *

Paaukojęs visą savo gyvenimą visuomenės labui lietuvybės veteranas A. B. Strimaitis mums rašo:

"Žurnalas LIETUVA klausia: Kuris iš Amerikos lietuvių yra daugiausiai aukojęs Lietuvai?

"Klausimas nelabai aiškus, nes nežinia, ar čia klausiama apie aukas doleriais ir centais, ar apie aukas veikla, savipasiaukojimu, moralia parama.

"Yra aukų daug vertesnių už didžiules dolerių krūvas."

* * *

Tas pats A. B. Strimaitis dabar klausia: Katras daugiau Lietuvai aukojo

Ar tas, kuris savo paskutinį dolerį Lietuvai atidavė, kaip S. Astramskas, V. Daukšys, S. E. Vitaitis ir šimtai kitų, ar tas, kuris per visą savo amžį kultūrino mūsų visuomenę, o senatvės susilaukęs baigė savo dienas beveik prieglaudos namuose, kaip J. Šernas-Adomaitis?

Ar tas, kuris tūkstančius vadavimui nuvykęsavbgkčjeta dolerių davė Klaipėdos atvadavimui nuvykęs į Lietuvą, kaip Bostono A. Ivaškevičius, ar tas, kuris savęs nepaisydamas, leido lietuviams knygas ir laikraščius, kaip A. Olševskis, J. J. Paukštis, K. Brazys, kun. A. Milukas ir kiti, kurie jokių turtų iš to nesusidėjo?

O gal tas, kuris viską atidavęs Lietuvai, pats ten nukeliavo ir jos labui veikė iki mirties, o numiręs negavo net vietos kapinėse ir turėjo būti nuvežtas į karių kapus Klaipėdoje, kaip A. Martus?

Gana daug turime Amerikoje tokių lietuvių, kurie atidavę Lietuvai viską, ką tik turėjo, šiandien sau nieko neturi, o už tą, ką yra davę, ne tik jokio medalio, bet ir padėkavimo nesusilaukė ir jo nereikalauja.

Kiek vertos jų aukos?

* * *

Mūsų lietuviškieji komunistai, reikalui esant, pasivadina tik "pažangiaisiais," kas ne taip duria į akį, kaip tikrasis pavadinimas.

Rodos, to pavadinimo pavydėti nereikėtų. O vis tik už tą pavadinimą katalikų dienraštis su komunistų dienraščiu pradėjo ginčus.

Katalikų dienraštis dabar klausia: Kur jūs radot, kad komunistai būtų pažangūs žmonės?

Ko čia kabinėtis prie žodžių? Juk žengti galima į keturias kryptis: pirmyn, atgal, kairėn ir dešinėn. Galima ir visomis keturiomis rėplioti.

Nereikia abejoti, kad vėžys savo eiseną ir gi pažanga vadina.

Nėra ko pavydėti.

ŽINIOS IŠ LIETUVOS

LIETUVOJE SUDARYTA KOMISIJA KALTININKAMS SURASTI DĖL SOVIETŲ RUSIJOS KARIŲ DINGIMO

KAUNAS, gegužės 31 d.— Į Molotovo priekaištus dėl Sovietų Rusijos įgulos Lietuvoje karių dingimo Lietuvos vyriausybė davė paaiškinimų Sovietų Rusijos vyriausybei ir pasiryžusi duoti papildomų. Pateiktiems priekaištams nuodugniai ištirti ir kaltininkams surasti Lietuvos vyriausybė paskyrė specialią komisiją iš prokuroro Brazinsko, Vidaus Reikalų Ministerijos juriskonsulto Jakobo ir pulkininko Korlos. Lietuvos vyriausybė tikisi Sovietų Rusijos vyriausybės paramos pastangose surasti kaltininkus, kurie bus nubausti visu griežtumu. Iki šiol atrodė, kad nėra pagrindo geriems santykiams pablogėti veikiant tarpusavo pagalbos paktui, kurį Lietuva uoliai respektuoja.

"KUNIGO NAUDĄ—VĖJAI GAUDO"

Miroslavas.—Rašytojos Žemaitės yra vienas charakteringas apsakymėlis "Kunigo naudą—vėjai gaudo," kur vaizduojama, kaip turtingam klebonui mirus jo giminaičiai suniko net muštdamiesi velionies turtą dalinti.

Toks pat atsitikimas buvo Džūkų krašte, Miroslave, baigęsis teisme.

Praėjusiais metais mirė kun. Krasnickas. Mirdamas palikęs nemaža kiln. ir nekilnojamojo turto. Turto globėjai velionies valia buvo paskirta jo sesuo Ag. Kašelionienė. Bet kiti kun. Krasnicko giminaičiai tuo buvo nepatenkinti ir norėjo šįtą gauti. Tolima kun. Krasnicko giminaitė Veronika Tamulionienė dar tą pačią dieną, kai kun. Krasnicko palaikai buvo atgabenti prie Miroslavo bažnyčios ir karstas įneštas į bažnyčią, o kun. Krasnicko arkliai ir vežimas palikti kieme. Tamulioniai sėdo į vežimą ir iš laidotuvių pagrobtais arkliais pabėgo. Kašelionienė nusiskundė policijai, kuri nusivijo Tamulionius į namus ir arklius su vežimu atėmė.

Už tai Pranas ir Veronika Tamulionai buvo patraukti tieson.

Tamulionienė šiemet vasario mėnesį mirė, tai jos byla nutraukta, o Tamulionio bylą Kauno apygardos teismas išvažiuojamoje sesijoje svarstė.

Tamulionis pripažintas kaltu ir nubaustas šešiais mėn. kalėjimo, bet nuo bausmės lygtinai atleistas, jei per dvejus metus nenusikals.

TIESIAMI KELIAI Į VILNIŲ

VILNIUS, gegužės 28 d.— Neužilgo bus pradedamas tiesti Vilniaus- Kauno plentas ir Trakų geležinkelis, kuriam tikslui organizuojasi savanorių darbo talkos.

ŽIŪRĖS PASMERKTŲJŲ SKUNDUS

KAUNAS. Apeliaciniai rūmai spręs A. Simanavičiaus apeliacinį skundą. Simanavičius už apiplėšimą eilės žmonių pirma juos apsvaiginus ir vieno žmogaus nužudymą Kauno apygardos teismo nubaustas mirties bausme.

Gegužės 18 d. Rūmai spręs dar dvi bylas, kur kaltinamieji nubausti mirties bausme. Tai Baranauskas ir Šablevičius ir Baranauskas ir Labanovas. Abu Baranauskai Kauno apygardos teismo yra nubausti mirties bausme, Šablevičius kalėti visą amžių, o Labanovas 15 metų sunk. darbų kalėjimo.

LIETUVOJE ŠIEMET PASIRODĖ ERELIAI

KAUNAS. — Kasmet pavasarį pro Žurvintų ežerą pralekia dideli puošnūs ereliai — jūriniai, didieji ir mažieji rėksniai. Laukiniams paukščiams pradėjus dėti kiaušinius, mažieji rėksniai ereliai mėgsta pakiaušiniauti. Bet Žuvinto nepamiršta ir puošnieji ereliai žuvininkai. Tai labai gražūs, baltais pilvais, rausvomis krūtinėmis ir apžėlusiomis nugaromis paukščiai. Pažymėtina, kad seniau, apie 1860 metus, jūriniai ereliai Žuvinto ir Amalvo ežerų pakraščiuose perėjo. Dabar jie čia tik pažuvauti ir pakiaušiniauti atskrenda.

PELNINGA BENDROVĖ

KAUNAS. — Įvyko akc. "Verslo" bendrovės akcininkų susirinkimas. Bendrovė buvo įsteigta 1937 m., pradėjo veikti 1938 m. Iš pradžių darbo sąlygas sunkino didelė konkurencija, stoka didesnio kapitalo, patyrimo ir kt.. Tačiau pasitaikiusios kliūtys buvo nugalėtos. Darbą bendrovė pradėjo mažame sandėliukyje, darydama 200-300 litų apyvartos į dieną. Visa centro kontora tilpo viename kamboryje. Šiandien bendrovė turi tris didžiulius sandėlius: Vilniuje, Kaune ir Marijampolėje. Visi sandėliai sudaro 300,000 litų su viršum apyvartą per mėnesį. Importe-eksporte 1939 m. padaryta 500,000 lt., apyvarta. Šiuo laiku b-vės sandėliai aptarnauja daugiau kaip 700 nuolatinių klijentų—lietuvių prekybininkų, apie 20 kooperatyvų iš provincijos. Nors bendrovė veikia tik pora metų, bet jau yra spėjusi įsigyti pasitikėjimo ne tik vietos bankuose ir firmose, bet ir užsienio firmose — įmonėse. Už gerai ir punktualiai atliktą eksportą iš užsienio firmų turi pagyrimo raštus. 1939 m. bendrovė baigė su 19,000 litų pelnu.

ŪKIAI BE ŪKININKŲ

VILNIUS. — Vilniaus srityje yra likę ūkių be ūkininkų. Tų ūkių savininkai yra Lenkijos Vokietijos karo metu išbėgę į kitus kraštus ir iki šiol negrįžę. Tenka patirti, kad dabar tokie ūkiai yra išnuomuojami tiems asmenims, kurie pasižada juos apdirbti. Be savininkų likusieji ūkiai yra stambesni.

● "Partizanui" sulaužius ledus, šiomis dienomis Šventosios žvejai pirmą kartą išplaukė žvejoti.

Arthur Seyss—Inquart.— Hitlerio Penktosios Kolonos vadas Austrijoje, dabar siunčiamas į naujai užgrobtas valstybes įgyvendinti nacių santvarką.

VAISIŲ AUGINIMO ORGANIZACIJA

KAUNAS. — Praeitų metų rugsėjo 6 d. Kaune įsisteigė kooperatinių organizacijų akcinė bendrovė "Sodyba," kuri pradėjusi savo veiklą gana nepalankiomis karo meto sąlygomis, per nepilnus keturis mėnesius jau pasiekė gražios apyvartos. "Sodybos" tikslas išnaudoti Lietuvoje auginamų vaisių, uogų ir vaistažolių derlių. Bendrovei buvo suteikta licencija eksportuoti 60% Vokietijai leisto obuolių kontingento. Obuolius ji supirkinėja dar ir perdirbimui. Viso obuolių pernai rudenį bendrovė spėjo supirkti. per 1,700,000 kilogramų madždaug 450,000 lt. Uogų pernai supirko per 43,000 kilogramų, kurių apie 50% eksportavo, kitas perdirbo į konfitūrus, marmeladą ir kt. Supirktosios uogos išimtinai buvo miško vėlyvosios, nes tik jų sezonui bendrovė tespėjo įsikurti. Įvairių vaistažolių bendrovė supirko 8,628 kilogramus už 33,000 litų. Bendrovė turi įsirengusi marmelado skyrių ir obuolių džiovyklą. Be to, bendrovė ėmėsi saldainių gamybos. Savo įmonėse "Sodyba" jau spėjo perdirbti 368,477 kilogramus vaisių ir uogų. Be suminėtų darbų "Sodyba" supirkinėja bičių medų ir vašką. Vaškui į korius perdirbti bendrovė įsigijo mašinas. Bendrovės balansas š. m. sausio 1 d. suvestas 1,809,303.38 lt. Bendrovės pagrindinis kapitalas yra vienas milijonas litų. Balansas suvestas su 37,633 litų grynu 1939 metų pelnu. Šiems metams sąmata priimta 1,378,000 lt. Už tokią sumą numatyta parduoti prekių.

LIETUVOJE PAVASARIS GEREJA

KAUNAS, gegužės 28 d.— Dėl labai šaltos žiemos daugelis Lietuvos ūkininkų buvo pajutę pavojingą pašarų trūkumą galvijams, jei, kaip iš pradžių atrodė, pavasaris suvėluotų. Bet laimei vėliau oras pasitaisė — palijo, atšilo ir gyvuliai jau ganosi, todėl ir pašaro krizė jau praėjo.

VILNIUS PUOŠIASI

VILNIUS, gegužės 28 d.— Ryšyj su pavasario artėjimu Vilnius smarkiai švarinasi ir puošiasi, o bedarbių beveik visai neliko.

GLOBA MERGAITĖMS

KAUNAS. — Kaune fabrikų darbininkėms, tarnaitėms ar šiaip iš kitur atvykusioms mergaitėms, pasilikusioms be darbo ir patenkančioms į varginą padėtį pagelbėti Kaune yra įsteigtas mergaičių globos darbo biuras ir darbo namai. Pereitais metais į šią įstaigą pakartotinai kreipėsi 707 mergaitės, be to, įstaigos patalpose buvo trumpiau ar ilgiau po vieną kartą apgyvendintos 453 mergaitės. Bendras mergaičių šioje įstaigoje gyventų dienų skaičius siekia 11,558. Į įstaiga per metus kreipėsi net 3,029 darbdaviai. Be to, neskaitant tų, kurios šioje įstaigoje gyveno, atsirado dar 509 mergaitės, kurios ieškodamos darbo, kreipėsi į tą merg. darbo biurą ir per jį darbo gavo. Apskritai, ši įstaiga labai daug mergaitėms padeda.

KIEK LIETUVA PARDAVĖ IR KIEK PIRKO

KAUNAS. — Per šių metų balandžio mėnesį iš Lietuvos eksportuota įvairių prekių už 21,562,800 lt., o importuota už 25,268,500 lt. Tuo būdu užsienių prekybos balansas balandžio mėnesį buvo pasyvus. 3,705,700 litų. Šis pasyvas susidarė, išlyginant su užsieniais prekybos balansą, kas buvo reikalinga vedant prekybą klyringo pagrindais. Per pirmuosius šių metų tris mėnesius Lietuvos eksportas siekė 78,154,480 lt., o importas — 69,427,900 lt. Tuo būdu Lietuvos užsienių prekybos balansas šiemet buvo aktyvus 8,726,500 lt. Pernai per pirmuosius keturis mėnesius buvo eksportuota už 72,983,500 lt. ir importuota už 57,023,400 lt. Balansas buvo aktyvus 15,960,100 lt. Užpernai per tą patį laiką buvo eksportuota už 74,934,300 lt., o importuota už 70,211,100 lt. Balanso aktyvas siekia 4,723,200 lt. Taigi ligšiol Lietuvoj užsienių prekybos apyvarta šiemet buvo didesnė, negu 1938 ir 1939 metų pirmųjų trijų mėnesių apyvarta.

Perka didelius lėktuvus

KAUNAS. — Teko patirti, kad Susisiekimo Ministerija netrukus ketina pirkti du keleivinius lėktuvus, kurie bus naudojami keleivių susisiekimui. Lėktuvai būsią trijų motorų.

BIULETENIS

LIMOGES, Prancūzija, birž. 1 d.—Aštuoniasdešimts devyni Belgijos parlamento atstovai ir 54 senatoriai susirinkę šiame mieste visais balsais nutarė pavaryti karalių Leopoldą nuo sosto ir paskelbti nepriklausomą Belgiją.

Nors šis susirinkimas neturi pilnos konstitucinės galės, nes nebuvo parlamento daugumos, bet aiškiai parodo belgų nusistatymą link savo karaliaus.

* * *

LONDON. — Anglija ikšiol išgabeno iš Belgijos tris ketvirtadalius savo kariuomenės, kuri buvo pakliuvusi į vokiečių sudarytus spąstus.

Besibaigiant mūšiams Flandrijoje, ąlijantai sustiprino savo puolimus iš pietvakarių pusės visu Somme upės ruožu. Prancūzų kariuomenė atėmė iš vokiečių tiltą pas Abbeville. Nepasisekimai Flandrijoje ne tik nenupuldė armijos nuotaikos, bet dar sukėlė didesnio pasiryžimo atkeršinti vokiečiams už padarytus nuostolius. Vokiečiai savo "Blitzkgriegė" pasiekė vos pusę savo tikslo, kokį buvo užsibrėžę ir kurio siekė per keturias savaites.

Dabar alijantai pasiruošę atmušti vokiečių užsimojimus užkariauti visą Prancūziją ir tuomi baigti karą.

* * *

DUNKERQUE. — Anglijos oro jėgos nesiliauja kovojusios su stipresnėmis vokiečių jėgomis, besistengdamos apginti armijos išgabenimą iš Prancūzijos su Belgija užkampio. Kariuomenė sodinama į laivus ir gabenama į Angliją.

* * *

BERLIN. — Vokiečių karo vadovybės komunikatas sako, kad karas Flandrijoje ir Artois beveik jau baigtas. Trys prancūzų armijos, kurias apstojo vokiečiai iš visų pusių, paimtos į belaisvę, ar pakrikdytos, nors atskiros jų dalys vis dar smarkiai priešinasi. Ūkanotos dienos sulaikė vokiečių lėktuvus nuo skraidymo ir žvalgybos, dėl to alijantams pasisekė nekliudomai išgabenti kariuomenės likučius iš Dunkerque uosto į Angliją.

Vokiečių kariuomenė iš čia pasiliuosavo veiklai kituose frontuose.

* * *

ROMA. — Jungtinių Valstybių ambasadorius Phillips bandė asmeniškai įteikti Italijos diktatoriui Mussolini Amerikos prezidento Roosevelto laišką, bet Mussolini negalįs matytis su niekuo, kaip tik su savo karo patarėjais. Dėl to laiškas nebuvo įteiktas. Mussolini dirba dienomis ir naktimis, ruošdamas planus, kurie tik jam ir jo arčiausiems patarėjams težinomi.

* * *

GALVAY, Airija, geg. 31 d.—Amerikos laivas President Roosevelt atplaukė į Galvay uostą paimti Amerikos piliečius, kurie nori pasitraukti iš Anglijos. Devyni šimtai amerikonų jau paimti į laivą. Kiti dar atvyksta. Laivas mano išplaukti į New Yorką šį sekmadienį.

* * *

PARIS. — Anglų kariuomenė, remiama Prancūzijos tankų, puolė vokiečių linijas prie Somme upės, kur paėmė labai daug belaisvių ir karo medžiagos. Šiaurėje Prancūzijos bombonešiai, nepaisydami vokiečių priešlėktuvinės ugnies, nunešė daug ginklų ir maisto priešo apstotai kariuomenei.

Neišsilaikydami prieš smarkų puolimą, vokiečiai priversti pasitraukti.

* * *

NEW YORK. — Lėktuvų statybos ekspertas Aleksandras Severskij sako, kad vokiečiai nėra jau toki neišmanėliai, kad bandytų gabenti savo kariuomenę užimti Angliją. Kariuomenės permetimas per Anglijos Kanalą nėra jau taip lengvas dalykas, kaip kai kuriems rodosi. Visa vokiečių viltis laimėti karą, tai pulti Paryžių. Jei Italija puls Prancūziją iš pietų pusės, prancūzai turės paskirstyti savo jėgas, kas gali palengvinti Hitlerio armijai paimti Paryžių.

KOOPERATYVAI LIETUVOJE

KAUNAS. — Praėjusiais metais Lietuvoje veikė 185 prekybiniai kooperatyvai, kurie padarė apie 97 milijonus litų apyvartos. Visi šitie kooperatyvai turėjo 322 krautuves su 1,350 tarnautojų. Tuo būdu vienai krautuvei teko per 300,000 litų, o vienam tarnautojui per 71,000 litų apyvartos. Iš viso Lietuvoje prekybinių įmonių siaura prasme — krautuvių, krautuvėlių — be kioskų, restoranų, kinų ir pan. yra apie 30,000, kuriose dirba ir verčiasi apie 60,000-70,000 asmenų. Turint galvoje kooperatyvų krautuvių daromą apyvartą prienama išvados, kad Lietuvą puikiai galėtų aptarnauti 5,000—6,000 krautuvių su apie 20,000—25,000 tarnautojų.

Daugėja radijo imtuvai

KAUNAS. — Šiais metais ypatingai didėja radijo abonentų skaičius. Balandžio mėnesio 1 d. visoje Lietuvoje buvo įregistruota jau 82,277 radijo abonentų. Tad per vieną mėnesį naujų radijo abonentų prisidėjo apie 800. Šaulių būriams savo namuose leista radijo imtuvais naudotis nemokamai.

Labai naudinga mokykla

SEDA. — Netoli Sedos, Plinkšių dvare, yra Žemesnioji Žemės Ūkio mokykla. Nors ji tik prieš kelis metus atkelta iš Plungės, tačiau jau suspėjo visoje apylinkėje plačiai paskleisti žemės ūkio mokslo žinias. Kasmet į ją įstoja daug ūkininkų vaikų, kurie, grįžę namo, keičia senojo žemaičių kaimo veidą.

DARBININKAI JAU GALI PRAŠYTI ŽEMĖS SKLYPŲ

KAUNAS. — Kaip jau buvo pranešta, D. rūmai Vid. reikalų m-jai yra įteikę konkretų pasiūlymą A. Šančių darbininkų kolonijos steigimo reikalu. Šią savaitę dėl tos kolonijos steigimo Vid. reikalų m-joje bus sukviestas tarpžinybinis pasitarimas, kuriame dalyvaus Vid. reik. m-jos, D. rūmų, savivaldybės bei kitų suinteresuotų įstaigų atstovai.

Darbininkams sklypelius paskirstys D. rūmai, Todėl, kaip patiriama, darbininkai, norintieji gauti žemės sklypelius namams statyti, D. rūmams gali paduoti atitinkamus prašymus. Juose turi būti nurodyta darbininko darbo vieta, turimos sutaupos, šeimos padėtis ir kt.

LITHUANIAN DAILY UNITY

VIENYBĖ

Didest Lithuanian Newspaper
193 Grand St., Brooklyn, N. Y.
Telephone: EVergreen 7-7840
Published daily except Sundays and Holidays by
Lithuanian Press Corp., Inc.

Entered as Second Class Matter October 23, 1907 at the Post Office at Brooklyn, N. Y. Under the Act of March 3, 1879

Advertising rates on application

PRENUMERATA

Brooklyne ir užsieniuose:

Metams	$7.00
Pusei metų	$3.75
Trims mėnesiams	$2.00
Vienam mėn.	$0.90

Jungtinėse Valstybėse ir Kanadoje:

Metams	$5.00
Pusei metų	$2.75
Trims mėnesiams	$1.65
Vienam mėn.	$0.75

Visais reikalais adresuokite:
Lithuanian Press Corporation
193 Grand St., Brooklyn, N. Y.

J. Kruze—Redaktorius
S. E. Vitaitis—Administratorius
A. S. Trečiokas—Prezidentas

MUSŲ DIDŽIOJI SPRAGA

Pasitaiko dažnai, kaip kuris nors mūsų redaktorių pasigiria nei iš šio, nei iš to: Amerikos lietuviai esą pakankamai organizuoti tat naujų organizacijų nebereikia ieškoti. Bet tokia nuomonė išblanka dar ir straipsnio nebaigus rašyti.

Teisybė, kad tarpe mūsų veikia keli šimtai visokių organizacijų: susivienijimų, tarybų, klubų, draugijų, draugijų saryšių ir panašiai. Bet arčiau pažvelgus, tik dalis jų teužsitarnauja organizacijos vardo, kitos arba jau yra gyvi lavonai, arba netoli kapo. O juk visuomenės gyvumas pasireiškia ne pusgyvių organizacijų gausumu, bet senų organizacijų reorganizacijoje ir naujų organizacinių formų ieškojime. Tegu ir daug organizacijų turime, bet vieno ir svarbiausio dalyko neturime: neturime **Vyriausios Visų Amerikos Lietuvių Tarybos.** Jau pats faktas nebuvimo tokios organizacijos, kuri reprezentuotų jei ne visus, tai bent 75% lietuvių, verčia kiekvieną visuomens darbininką susimąstyti ir išsiaiškinti: ar tai yra normalu ar ne?

Teoretiškai galvojant, Vyriausios Bendros Tarybos neturėjimas reiškia nenormalumą, reiškia lyg Amerikos lietuviai būtų dar nepriaugę prie tokio aukšto organizacijos laipsnio. Tačiau atsiminus, kad 1918 ir 1913 metais turėjome vyriausią organizaciją formoje Amerikos Lietuvių Ekzekutyvio Komiteto, sudaryto iš atstovų dviejų tarybų, kurios savo keliu atstovavo dvi skaitlingiausias Amerikos lietuvių sroves — katalikus ir tautininkus (trečioji srovė, socialistai, tuomet laikėsi opozicijoje), o dabar nieko panašaus neturime, privalome pagalvoti ir susirūpinti ar tokis nenormalumas yra kiek pateisinamas, ką jis mums reiškia ir kaip jį pašalinti.

Ekzekutyvio Komiteto Washingtone susilikvidavimas 1920 metais matomai buvo klaida, kaip ir Tautinės Tarybos išnykimas. Betgi Katalikų Taryba nenustojo veikusi ir šiandien lošia rolę Amerikos lietuvių gyvenime. Ekzekutyvis Komitetas, atvykus Amerikon Lietuvos atstovybei žinoma nebegalėjo atstovauti ir Lietuvos, bet galėjo ir turėjo toliau pasilikti kaipo Vyriausias Amerikos Lietuvių Organas. Tą organą reikia atsteigti, nors jo forma ir uždaviniai gali kiek skirtis nuo 1919 metų Ekzekutyvio Komiteto. Kai Vyriausiame Organe dvidešimts metų atgal bendrame darbe socialistai nedalyvavo, tai jau 1940 metų Vyriausioje Taryboje turėtų dalyvauti ir socialistinės srovės atstovai. Kada taip dažnai kalbama katalikų visuomenėje (dešinė) i rpas tautininkus (vidurys) ir pas socialistus apie Bendrojo Darbo reikalingumą, tai Vyriausiosios Tarybos neturėjimas yra nepateisinamas prieštaravimas ir bejėgumo ženklas. To dar maža, Vyriausios Bendros Tarybos neturėjimas reiškia visuomenės pastangų disorganizacija kultūros darbuose, reiškia bereikalingą ir žalingą lenktyniavimą ir pavydą kai kuriose veikimo srityse, reiškia nepasitikėjimą savo jėgoms, reiškia sustingimą, aptingimą. Dėl tokios padėties kai kas yra linkęs kaltę Lietuvai suversti. Bet kad nėra Bendro Centro apie kurį suktūsi lietuvybės kultūros darbai, tai ir Lietuva negali susivokti su kuo, kaip ir kokiu laipsniu santykiauti. Kaip tą spragą užtverti, pagalvokime visi, pasitarkime spaudoje, bet savo nusistatymą užrekorduokime savo draugijų susirinkimuose.

Savasis

SPAUDOS APŽVALGA

Baimė turi dideles akis

Jau teko nesykį čia nurodyti į Naujosios Gadynės Paryžiuje gyvenantį bendradarbį, Januškį, kuris, matyti, kasdieną tai vienu, tai kitu klausimu iš baimės kinkas drebina. Dabar drebulys jį krato dėl Lietuvos ateities. Jis sako: "Ko gali lietuviai Vilniuje bijoti? Gali bijoti bolševikų, kurie bile dieną gali Vilnių ir visą Lietuvą okupuoti. Lietuvos nepriklausomybė dabar ne lietuvių, bet Maskvos rankose." Januškis pasakoja, būk tarp vilniečių eina gandai apie Stalino norą padaryti iš Lietuvos sovietinę respubliką ir prikergti Sovietijai. Kiti gandai sako, Lietuva dar galinti atitekti Vokietijai, nes Hitleris vokiečių iš Lietuvos neiškraustė, kaip iškraustė iš Latvijos ir Estijos. Visi tie gandai atsiremia žodžiu "gali," kuris abejotinos vertės. Gali būti taip, gali būti kitaip.

Tuo tarpu Maskvos Pravda įdėjo straipsnį, kuriame sako, kad paskutinis pusmetis tik parodęs kaip **visiškai pramanytos** buvo kalbos, būk Sovietija turinti tamsių planų Lietuvai. Politiniu atžvilgiu, Pravda sako, Lietuvos ir Sovietijos sutartis išgelbėjo Lietuvą nuo karo liepsnų ir paliko ją neutralia. Ekonominiu atžvilgiu, tarp Lietuvos ir Sovietijos didėja prekyba.

Pravda, reiškia, kalba apie neginčijamus faktus, o Januškis kalba apie galimas svajones, kurios gali ir neįvykti.

* * *

Kariųjų Susivienijimas

LDS valdžiai raportavo, kad pernai turėjo $107,000 pajamų iš narių duoklėmis. Pomirtinių išmokėjo $31,000, ligoje pašalpos veik $28,000. Algų Valdybai ir darbininkam išmokėjo $7,500. Kelionės išlaidų buvo $750. Organo Tiesos išleidimas kainavęs $5,600. Turto kariųjų Susivienijimas dabar turi $312,000.

Vyt. Širvydas.

Vietoj silkelės — sliekai

Kiniečių virėjai žino receptą, kaip išauginti sliekus tokio ilgumo ir storumo kaip unguris. Už tokius sliekus, kurie sveria daugiau kaip 1 kilogramą, mokama 1200 — 1500 Kinijos dolerių. Sliekai Kinijoj vartojami kaip užkandis, taip pat kaip pas mus silkė.

'NEKAINUOJANTI' APSAUGA

Ne labai seniai radijo kalboj prezidentas Rooseveltas gerokai mus piliečius įbaugino vaizdžiai nupiešdamas, kaip ši šalis gali būti priešo užpulta. Tačiau pereitą sekmadienio vakarą, radijo kalboj, vėl nuramino, užtikrindamas, kad valdžia veda pakankamą apsiginklavimo programą. Taip, kad jokių "blitzkriegų" nereikės bijoti. Apsiginklavimo tiks lui greitu laiku bus sunaudota astronominė dolerių skaitlinė, apie pusketvirto bilijono. Po tos kalbos, žinoma, mes visi piliečiai galėjom ramiai miegoti be baimės. Kad tą miegą padaryti dar saldesniu, ponas prezidentas raminančiai užtikrino, kad tas numatoma ir jau pradedamas milžiniškas šalies apginklavimas nereikalaus iš mūsų piliečių ypatingų ar sunkių pasiaukojimų, ar sunkaus darbo. Jis užtikrino, kad nuo to nereikės sutrukdyti naujosios dalybos reformų: senatvės apsaugos, nedarbo pašalpų, ūkininkams subsidijų mokėjimo ir siekti darbo valandų ,kaip Prancūzijoj ir Anglijoj, pailginimo. Galiaus, kad mums piliečiams nei mažiausiai nesugadinti gražių svajonių, sapnų ir ūpo, jis nei mokesčių neminėjo. Žodžiu, šimtoprocentinė apsauga ir be jokio sunkumo, vargo ar prakaito. Šarvuoti karo laivai, tankai, kanuolės, bombonešiai, dešimtimis tūkstančių skaičiuje, kaip traukiami iš kepurės ar rankovės.

Tačiau kai mes piliečiai ramiai pamiegojom daugelis mūsų, kad ir nenoromis, pasidarėm biskutį skeptiški. Mat mes niekada nesam matę tokio masto magiškų "štukų" ir dėlto pradėjom abejoti apie tokių milžiniškų dalykų be jokios pastangos ar pasiaukojimo iš mūsų pusės galimumą. Paėmėm paišiuką ir pradėjom skaitliuoti, kiek mums gabumai ir faktų žinios leido.

Skaitlinės mums greitai išblaškė pono prezidento sukurtas valdžios iliuzijas ir privedė prie realybės. Pažiūrėkim. Pusketvirto bilijono dolerių iškeitus į darbo valandas, skaitant vidutiniai po 50 centų į valandą, pasidaro 7 bilijonai darbo valandų. Šioj šaly kurybinį darbą dirbančių piliečių yra nemažiau 35,000,000 padalinus 7 bilijonus ant 35 milijonų, gaunam 200 darbo valandų. Padalinę 200 val. ant 40 valandų, kaip dabar praktikuojama unijinė savaitė, mes gaunam 5 savaites. Tas reiškia, kad tie kurybinį darbą dirbą piliečiai turės dirbti po 5 savaites be algų. Žinoma, tas bus padengta tiesioginių ir netiesioginių mokesčių skraiste ir pratęsta ilgesniam laikui, tačiau vienas dalykas mums piliečiams aišku: mums reikės arba daugiau dirbti, kad po tą 200 darbo val. nuo savo pragyvenimui vos užtenkamą darbo nenutraukti, arba turėsim pasitenkinti su mažiau pragyvenimo reikmenų, jei nenorėsim daugiau dirbti. Tai yra: ar mes skaitliuojam darbo valandomis ar doleriais, tai ta šalies apginklavimo našta mums kainuos vieną dešimdalį metinio uždarbio. Prie to dar vidutinis visų piliečių uždarbis yra mažesnis negu 50 centų valandai. Tas proporcionaliai padidina darbo valandų skaičių.

Taigi šis p. prezidento raminimas neišlaiko matematikos kritikos. Dėlto kitokios išvados negalima padaryti, kaip tą, kad ponas prezidentas griebiasi klaidinančių iliuzijų tik su pirmiausia suteikti saugumą naująjai dalybai, o tik paskiau kraštui.

D. Klinga

PER SEKMINES VILNIUJE VIEŠĖJO 20,000

Dar niekuomet Vilniaus senieji mūrai ir istorinės gatvės, turbūt, nebuvo matę tiek lietuvių, atvykusių iš Suvalkijos, Aukštaitijos, Žemaitijos, Dzūkijos, kaip per šių metų Sekmines. Apskaičiuojama, kad per Sekminių šventes Vilniuje viešėjo apie 20,000 svečių. Atvyko organizuoti ir neorganizuoti. Atvyko lietuviai pirmą kartą aplankyti savo išsvajotąją sostinę. Jie čia miniomis ir būriais pasklido po gatves, aikštes, bažnyčias, mokyklas, valgyklas ir visas kitas Vilniaus miesto vietas. Suvažiavo traukiniais, autobusais, autokarais, motocikliais, dviračiais ir net arkliais. Šiemet per Sekmines Vilniuje visur tesigirdėjo lietuvių kalba. Stebėjosi vilniečiai, kur dingo lenkiškai kalbantieji, o atvykę lietuviai džiaugėsi, kad Vilnius tikrai jau lietuviškas. Iš tikrųjų, paprastomis dienomis Vilniaus veidas yra kiek kitoniškas. Tų švenčių proga Vilniuje įvyko visa eilė didelių s u v ažiavimų. Skaitlingiausia buvo pirmoji Lietuvių Katalikių Moterų draugijos konferencija, kurios per 10,000 dalyvių, išsirikiavusios po keturias eilėje su vėliavomis ir šūkiais žygiavo į Aušros Vartų Dievo Motiną, padėkoti jai už Vilniaus grąžinimą tėvynei. Pirmą Sekminių dieną jos vaikščiojo po bažnyčias ir "Mildos" salėje atliko savo konferenciją. Antrą dieną nužygiavo už Vilniaus į Kalvarijas, kur apvaikščiojo kryžiaus kelius, apmąstydamos ne tik Kristaus, bet ir vilniečių golgotą, kurią jie ėjo per 20 sunkių priespaudos metų, ir vakare išsiskirstė vėl į įvairius Lietuvos kampelius, kur visiems metams pakaks kalbų apie Vilnių. Miesto teatro salėje įvyko Lietuvių Krikščionių Darbininkų Suvažiavimas, kurin sausakimšai prisirinko frabrikų, įmonių, dvarų, laukų ir kitokio darbo šakų darbininkų ir darbininkių. Švenčių išvakarėse įvyko Vilniaus Vadavimo sąjungos oficialus darbo užbaigimas ir persiorganizavimas į Vilniaus Geležinį Fondą. Be to, buvo atidarytas Vilniaus vadavimo muziejus. Be to, prieš šventes, Lietuvos kariuomenės kūrėjai savanoriai Karininkų Ramovėje iškilmingai paminėjo mūsų kariuomenės pirmąją priesaiką. Be to, suvažiavimus dar turėjo Lietuvių Mokytojų Sąjunga, Vilniaus Geležinio Fondo seklyčių vedėjai ir kt. Per Sekminių šventes įvyko pirma plataus masto išvyka baidarėmis Nerimi iš Vilniaus į Kauną. Išplaukė apie 200 vandens sporto entuziastų, daugiausia akademinis jaunimas.

Lamos trukdo Tibeto kultūrą

Tibeto žemas kultūrinis lygis aiškinamas tuo, kad kiekvieniem šešiem Tibeto gyventojam tenka vienas lama, kuriuo jie turi rūpintis. Tai trukdo kapitalų susidarymą ir bendrą pažangą.

Vaistų rekordininkas

New Yorke, turėdamas 62 metus, mirė vienas vyras, kurs nuolat įsivaizdavo kuo nors sergąs. Norėdamas nuo tų nebaigiamų ligų išsigydyti, jis paskutiniais metais nurijo 230,000 įvairių vaistų tablečių.

Tikrasis Kolumbo vardas

Mes esame papratę Amerikos atradėją vadinti Kristupu Kolumbu, nors tikrasis jo vardas yra Kristobalis Kolonas.

LIETUVOS PREKIŲ APYVARTA PER 1 MĖNESĮ

KLAIPĖDA. — Nuo š. m. kovo 27 d., kada prasidėjo šio sezono laivininkystė, iki balandžio 20 dienos jūros keliu atėjo prekių į Lietuvos laisvąją zoną apie 21,000 tonų, iš kurių Lietuvai buvo skirta 19,600 tonų arba 93%, o Vokietijai apie 1,300 tonų arba 6.6%. Tuo laikotarpiu įplaukė į laisvąją zoną 27 jūros laivai. Keliolika kitų laivų laisvoje zonoje neturėjo kur prie krantinių prieiti ir sustojo bendrame uoste. Lietuvos ir Vokietijos prekių apyvartos santykį Klaipėdos laisvoje zonoje vaizduoja dar ir šie skaičiai: nuo šių metų sausio 15 d. iki kovo 31 d. sausumos keliais į laisvąją zoną atgabenta prekių iš Lietuvos apie 16.2 mil. kg., arba 83%, o iš Vokietijos 1.2 mil. kg., arba 16.4%. Sausumos keliais iš laisvosios zonos per tą patį laiką atgabenta į Lietuvą 5.2 mil. kg. arba 88.5%, į Vokietiją 0.6 mil kg. arba 11.5%. Bendrai Lietuvos prekių apyvarta sausumos keliais per tą laiką siekė 11.4 mil. kg. arba 85.7%, Vokietijos prekių 1.9 mil. kg. arba 14.3%. Taigi Lietuvos prekių apyvarta daugiau negu šešeriopai didesnė už vokiečių prekių apyvartą. Anksčiau į Klaipėdos uostą kas mėnuo atplaukdavo apie 100 laivų, skirtų bemaž vien tik Lietuvai. Dabar atplaukė tik apie 40 laivų, bet ir tie negali pritilpti prie Lietuvos laisvosios zonos krantų, o yra priversti sustoti prie bendrųjų uosto krantinių, nors tų laivų atgabenti kroviniai yra skirti Lietuvai.

Bitės reikšmė

Nuo seniausių laikų bičių įgėlimai vartojami reumatizmui ir su juo susijusiom ligom gydyti. Bitės penkiasdešimt kartų didesnę vertę turi žiedam apvaisinti, negu medui nešioti.

Šveicarai daugiausia pieno geria

Didžiausi pieno suvartotojai pasauly yra šveicarai, nes vidutiniai kiekvienas šveicaras per metus suvartoja 232 kvortas (1 kvorta — 1,136 litro) pieno.

KARO AVIACIJOS IR ŽEMĖLAPIŲ FOTOGRAFIJA

Rašo RAPOLAS KRUČAS, Maspeth, N. Y.

(Buvęs J. V. Karo Aviacijos ir žemėlapių fotografas)

Neseniai viename lietuvių žurnale tilpo aprašymas apie orlaivijos fotografiją. Iš šių dienų orlaivijos fotografavimo pereitais metais buvo plačiai aprašyta žurnale "Readers Digest." Aišku, jų aprašymas ir skaitlinės, kurios, matomai, buvo pakartotos lietuviškam žurnale, pilnai autentiškos. Bet mūsų autorius, aprašydamas J. V. armijos orlaivijos fotografavimą pasaulinio karo metu, visai klaidingai ir neatatinkamai perstato tų dienų orlaivinę fotografiją. Kadangi aš buvau vienos oro foto grupės viršininku, todėl skaitau sau pareiga supažindinti skaitytojus su mūsų dienų atliktaisiais darbais ir eitosiomis pareigomis.

Pav.: autorius rašo, būk mūsų aparatai (kameros) buvę dumplinio tipo ir iš orlaivio imamą vaizdą reikėję nustatyti ant kameroj esančio matavimo stiklo, o nustačius į to stiklo vietą įdėti fotografišką plotkelę, kuri įdėta į tam tikrą apdarą (holder) ir ištraukus užstumą (slide) nuimti vaizdą. Kadangi toks kameros nustatymas užimtų nemažai laiko, o žinant, kad orlaivis negali ore sustoti ir laukt kol fotografas tą procedūrą užbaigs, tad aišku, tokiu būdu visai nebūtų galima iš orlaivio nuimti pageidaujamo vaizdo.

Reikia mūsų jauniems rašytojams pastebėti, kad jie nemanytų, jog lietuviai ateiviai nieko nežino ir neskaito. Rašant reikia patiems nors paviršutiniai susipažinti su rašomąja tema.

J. V. ARMIJOS ORLAIVINĖS FOTOGRAFIJOS PRADŽIA

Praėjusiame Pasauliniame kare, patobulinus orlaiviją, labai svarbią rolę lošė orlaivijos fotografija. Karo fronte orlaivijos fotografų kasdienine užduotim buvo fotografuoti priešų pozicijas, nes iš paveikslų buvo galima susekti priešo judesius ir naujus įsistiprinimus.

Pradėjus Amerikai kariauti, mūsų karo vadovybei buvo pavesta prirengt, kiek galint daugiau, orlaivijos fotografų, kurių karo fronte buvo stoka.

Pirmutinė kariška orlaivijos foto-mokykla buvo įrengta Rochester, N. Y., į kurią skubiai sukviesti profesionalai fotografai. Iš lietuvių, pirmutinėj mokyklos laidoj, kiek pastebėjau, tebuvom tik mudu su p. Veldžiu (iš Baltimorės).

Instruktoriais šioj mokykloj buvo veik visi civiliai, įvairių fotografijos sričių specialistai. Iš suorganizuotų fotografų-kareivių, į pirmąją laidą išrinkti virš 500 asmenų, kurių tarpe teko ir man būti.

Po keleto savaičių instrukcijų, išlaikę kvotimus, buvome išdalinti sekančiai: mokiniai, gerai žiną nors vieną fotografijos sričių ir turį ganėtinai mokslo anglų kalba, buvo paskirti instruktoriais mokykloj, pavaduot civilius instruktorius. Likvidavus mokyklą instruktoriai pasiųsti į karininkų mokyklą; į antrąją grupę išrinkti gerai susipažinę su bendru fotografavimo procesu ir teorija fotografai. Šiame skyriuje buvo kreipiama daug domės į anglų kalbą. Į šį skyrių, rodos, pateko apie 30 su viršum fotografų, kurių tarpe teko ir man tarnauti.

Mūsų grupės fotografus paskyrė Foto-Vienučių (Units) viršininkais. Pagal parėdymo, mes turėjome būti karininkais. Bet kadangi mažai teturėjome militarinio mokslo, tai buvome paskirti vyriausiais seržantais. Sudaryti pilną fotografavimo vienutę, mums iš mokyklos priskyrė po keliolika geriausiai išlaikiusiųjų kvotimus fotografų, o iš kitų mokyklų prisiuntė po vieną: šoferį, dailydę, paišytoją ir knygvedį. Mane paskyrė Vienutės No. 31 vadu ir pasiuntė į Taylor Field, Alabama. Čia man davė motorciklą ir orlaivį, o vairuotoją (pilot) laikinai paskirdavo iš pralavintų orlaivininkų. Kadangi karo fronte, pagal nurodymų, fotografai turėjo skrajoti dviese, su vairuotoju, tai mus supažindino praktiškai orlaivį vairuoti, kad atsitikime, jei vairuotojas būtų sužeistas, galėtume parskristi į savo vietą.

(Bus daugiau)

Philadelphijos Lietuviai

Rengia Dienraščio Vienybės Pikniką

SEKMADIENĮ, BIRŽELIO-JUNE 16 D., 1940

PRADŽIA NUO 12 VAL. DIENĄ

MYKOLAIČIO PARKE

Eddington, Pa.

Philadelphijos lietuviai visuomet suruošia linksmus ir įdomius dienraščio Vienybės piknikus, taigi ir šis piknikas bus linksmas ir įdomus visais žvilgsniais.

Bus graži programa, įvairūs žaidimai, siurprizai, vertingų dovanų laimėjimai, geras orkestras gros įvairius šokius. Dalyvaus daug žymių svečių iš kitų kolonijų. Skanūs ir pigiai parduodami valgiai ir gėrimai. Šis dienraščio Vienybės piknikas bus tokiu, kurio ilgai neužmirš visi atsilankiusieji.

ĮŽANGA Į PARKĄ TIK 25 CENTAI

Visus Philadelphijos ir kitų kolonijų lietuvius atsilankyti į šį pikniką kviečia —

PIKNIKO RENGIMO KOMISIJA
IR DIENRAŠTIS VIENYBĖ.

KANADOS LIETUVIŲ GYVENIMAS

PROF. K. PAKŠTAS PARODO MUMS LIETUVĄ

(Iš prancūzų Le Devoir, Montreale)

Lietuva yra Balti-Skandijos dalis, reiškia, priklauso tai Šiaurės Europos valstybių grupei, kurion įeina trys karalystės ir keturios respublikos. Tikrąjį Pabaltijį sudaro: Estija su daugiau kaip milionu gyventojų, Latvija su milionu 900,000, ir Lietuva su 3 milionais gyventojų. Aukščiausi kalnai čia tik 1,000 pėdų, bet kiekvienai valstybei duota po didelę upę. Lietuvoje iš šimto hektarų 29 yra miškas, tačiau tokių milžiniškų girių kaip senovėje jau nėra. Tos girios skyrė lietuvius nuo pasaulio ir davė progos užlaikyti senoviškiausias žymes savo kalboje. Lietuvos klimatas panašus klimatui Amerikos Niagara krašto. Upės Lietuvoje, paprastai, užšalusios apie tris mėnesius, Latvijoje 100 dienų, o Estijoje tris mėnesius ir pusę. Rugpiūčio mėnuo lytingiausias. Jei birželyje ir gegužėje būtų daugiausia lietaus, tai Lietuvos klimatas būtų idealingas. Žemės ūkiui rugpiūčio lytingumas kenkia ir sudaro ūkininkams rimtą klausimą.

Lietuvių kalba, profesorius Pakštas pasakojo, labai, labai sena. Estų kalba yra viena gražiausių pasaulyje, ypatingai tinkanti dainavimui, bet ir lietuvių turinti visokių skirtingų balsų, tuo pačiu syk stiprių ir švelnių. Kelis šimtmečius prieš Kristaus gimimą ir šešius šimtus metų po, lietuvių ir latvių kalbos pasidarė labai svarbios kalbų mokslui. Tą įrodo universitetų (priskaitant čia prancūzų ir amerikonų) pastangos gauti gerus lietuvių kalbos profesorius, nes tik tada įsigyja pilną mokytojų sąstatą palyginamai kalbotyrai. Šių universitetų studentams dažnai sakoma: "Jei norite išgirsti kaip kalbėjo keturius tūkstančius metų pirm Kristų žmonės, kurie pagimdė visas Europos kalbas, tai nuvažiuokite pasiklausyti kaip kalba vidurio Lietuvos kaimiečiai."

Lietuvių kalba nėra motina Europos kalboms, bet tai duktė, kuri motinai labiausiai panaši sanskrito, graikų ir lotynų kalboms. Profesorius kreida juodoje lentoje surašė lietuvių, lotynų, germanų, slavų ir suomių vardus žodžiams **Dievas** ir **vienas.** Pasirodo, kad lietuvių žodis **Dievas** veik tas pats kaip lotynų **Deus,** lietuvių **vienas,** lotynų **unus.**

Lietuvoje iš šimto gyventojų 85 yra katalikai. Nuo Pabalbaltijo šiaurės einant, gyventojai tirštėja. Suomijoje gyvena 10 žmonių kvadratiniame kilometre, Estijoje 24, Latvijoje 30, Lietuvoje 48. Kalbos rubežiai sykiu yra čia ir tikybos rubežiai. Kalba ir tikyba skiria Pabaltijo tautas nuo rusų. Protestonų ir katalikų tikybos yra gyvos, dinaminės. Todėl rusai išrodo kaip slonius, o lietuviai greiti kaip zuikiai. Jie nori greitai pirmyn žengti. Tokiu būdu jie, nežiūrint opozicijos, įvykdė žemės reformą. Tūkstančiai gavo žemės, ir šiandien Lietuvos vidutinis kaimietis valgo ir geria neblogai. Jis prisistatė nemaža mokyklų. Dvidešimts metų atgal mokyklas lankė 45,000 mokinių, o šiemet lanko 283,000. Bet mes turime, profesorius nusišypsodamas tarė, perdaug poetų, todėl pradėjome statyti teknikos ir amatų mokyklų. Visi mūsų studentai pradžioje mano esą poetai ir nori savo kūrinius atsispausdinti. Lietuviai, taip pat, yra dainininkai. Jie turi milioną liaudies dainų. Muziką lietuviai gerbia, bet reikia pripažinti kad estai geriau dainuoja. Estai turi sceną, kurioje gali sutilpti 20,000 dainininkų. Bet lietuviai tikisi savo kaimynus pasivyti.

V.

Kanados Lietuviuose

K. Beniušio ir P. Gutausko pasidarbavimu Winnipege iš lietuvių surinkta $10.75 vilniečiams aukų.

Lietuviams tabako augintojams ūkininkas Ontario apylinkėse karas žymiai pradėjo kenkti, nes rinka tabakui susiaurėjo, o iškaščiai ir mokestys tos pačios. Ypatingai sunku, kurie bankams įsiskolinę.

Paštas tarp Kanados ir Lietuvos nutrauktas. Būtų gerai, jei Amerikos lietuvių redakcijos sutiktų persiuntinėti žmonių laiškus per Ameriką, nes Amerikos pašto susisiekimas su Lietuva nėra nutrauktas.

Prof. Pakštas Toronto lietuviams kalbą pasakė balandžio 27 d. Kalba patiko visiems, nes kalbėtojas, Lietuvos pažangą nurodęs, pareiškė, kad tą pažangą pastūmėjo ne kuri viena partija, ar luomas, bet visi tikrieji tautos vaikai, ypatingai ūkininkų luomas.

Į organizacinį kairiųjų Literatūros Draugijos fondą per vajų sukelta $377. Kvota buvo $600.

Montrealo Jaunimo choras lankėsi Toronte su koncertu. Tai pirmusyk istorijoje vieno Kanados miesto choras lankė kitą.

Toronto Liet. Sūnų draugija pirko namą, tinkamą salei ir kambariai susirinkimams. Kainuos apie $8,000.

Vaivadų šeima pardavė savo ūkį Manitoba provincijoje ir apsigyveno Toronte, kur pirko nuosavą namą. Sako, Manitoboje klimatas buvęs per šaltas.

Winnipego lietuvių salė pirmais trimis šio meto mėnesiais turėjo $557.96 pajamų. Dalis buvo pelnas nuo bazaro — $355.59.

Kor.

MONTREALO KRONIKA

— Prasideda piknikų sezonas ir pirmutinį gerą pikniką žada ruošti Kanados Lietuvių Sąjunga, birželio 9 ar 16-tą, Teterville parke. Kurie dalyvavo pereitų metų sąjungos piknikuose žino, kad sąjungos piknikai visus patenkina.

— Jaunas prancūzų veikėjas adv. Raymond Eudes, yra federalio parliamento jauniausias atstovas. Jis dalyvavo Vilniaus Sąjungos rožių baliuje pora metų atgal.

— Montrealan buvo atvykęs amerikietis Jonas Janauskas iš Newarko, kuris parsivežė žmoną kanadietę, sulaukusią leidimo važiuoti iš Amerikos konsulo.

— Mediciną studijuojąs Vyt. Andriukaitis šią vasarą, regis, internu praktikuos Šv. Luko ligoninėje, St. Denis gatvėje.

MONTREALO TRUPINIAI

Montrealo lietuvių visuomenė taip susijidomavo žurnalu "Lietuva", kad visur apie šį žurnalą tik ir kalbama. Ypatingai laukiama išeinant iš spaudos montrealiečiams skiriamo numerio, kurs greičiausiai bus išleistas liepos mėnesį. Šis "Lietuvos" numeris tikimasi išeis labai įdomus, nes parinktiniausios jėgos ruošia straipsnius. Be to, bus gražiai paveiksluotas, nes redaktorius p. Juozas Tysliava viešėdamas Montreale, surinko įžymesnių veikėjų, biznierių bei visuomeninių grupių fotografijas, kurios tilps minėtame "Lietuvos" numery. Tad, tikimasi, kad šis "Lietuvos" numeris bus ne tik įdomus ir gražus, bet atskleis Montrealo lietuvio tikrąjį veidą iškankintą įvairiausių tragedijų, išbadintą džiaugsmų ar nuotykių, išryškintą savo tautos rūpesčiais bei savo kolonijos vargeliais. Lauksime!

Gegužės 26 dieną, Tetreautville parke, buvo pirma Montrealo lietuvių gegužinė, kurią suruošė Vytauto klubas ir Sūnų Dukterų draugija. Lietuvių prisirinko apie keli šimtai. Gražioje nuotaikoje būreliais vaikštinėjo, sėdėjo žolėje ir apie stalus užkandžiaudami ir gerdami, grožėjosi žaliais medeliais, naujai susprogusia augmenija ir pirmomis pavasario gėlėmis, panašiomis į Lietuvos kalvų baltas ir mėlynas žibuokles.

Ak, kad visuomet būtų tokios gražios gegužinės su pavasario žibuoklėmis ir su malonia, vieninga publika.

Kada viskas pavasariu dvelkia, tada ir jaunų sielų pasaulis nėrimsta. Artėja mokyklų kvotimai, teikia daugiau besimokinančiai jaunuomenei darbo, bet Montrealo lietuvis moksleivis ar moksleivė, stropiai rymo ilgais vakarais ant knygų, veržiasi į gilesnį mokslą, į kūrybą ir į gyvą gyvenimą.

Medicinos studentas Vytautas Andriukaitis, rymo ne tik moksle, bet ruošia ir įdomų straipsnį higienos klausimu, kurs tilps "Lietuvos" Montrealo numery. Įdomu, ką būsimasis daktaras pasakys?..

Neseniai teko sužinoti, kad D'Arcy McGee High School mokinys lietuvis Antanas Navikevičius, jau visi metai kai paskirtas trečiosios klasės "atstovu" literatūros srity ir bendradarbiauja "Student Prints" žurnalėly. Gero pasisekimo Antanuk! Bet nepamiršk ir savos, lietuviškos spaudos.

Sofija ir Antanas Vilimai, gyvenantys Ville La Salle Montrealo miesto daly, neseniai susilaukė gražaus ir sveiko sūnelio. Jaunoji motina Zofija, tikinti ir jautri lietuvė, tad tikimasi, kad sūnelį išauklės tokį pavyzdingą ir gerą, kaip jo tėvelis Antanas Vilimas. Laimės ir pasisekimo!

Vienybės Grožio Karalaitės Julytės Leknickaitės tėveliai, persikraustė į savo nuosavą naują pirktą namą, kur dabar jų rezidencija tikrai atatinka tokiai gražiai ir pavyzdingai šeimai gyventi. Čia ošia puikūs Kanados klevai, horizontais žaliuoja ištisi plotai medžių ir klonių, netoli šniokščia besiraitydama Šv. Lauryno upė, kur amžini krioklelai verpetais sukdamiesi bėga į rytus... Čia beveik gražiausia Montrealo miesto dalis, kurią dauguma vadina "Lietuvių kolonija", nes čia tik vienais metais kelioliika lietuvių nusipirko nuosavus namus, taip pat netoli puikūs parkai, kuriuose Montrealo lietuviai su savo draugijomis ruošia piknikus ir džiūgauja vasaros vainikuose.

Džiūgauk, Julyte, nes tavo grožiui ir dvasiai, neveltui parinko tėveliai savotiškus Kanados palmynus...

Tyrų Amazonė

— Palangos restorano greta Alekas Naruševičius, Vytauto draugijos sekretorius, atidarė mėsos ir valgomų daiktų krautuvę. Adresas: 2583 Ontario St. E.

— Už geriausiai eitą mokslą Juozas Mozūraitukas ir Julė Norkeliūnaitė gavo po aukso medalį iš klebono J. Bobino. Jie abu buvo mokiniai klebono užlaikomos lietuvių kalbos mokyklėlės.

Rep.

Prancūzai nebevalgys šokolado

Dėl karo meto ir taupumo prancūzai tegalės valgyti tiktai vieną duonos rūšį, o konditorinės krautuvės ir kepyklos antradieniais, trečiadieniais ir penktadieniais bus visai uždarytos. Uždrausta taip pat gaminti liuksusinį ir pieno šokoladą. Taip pat uždrausta antradieniais, ketvirtadieniais ir šeštadieniais pardavinėti konjakus ir aperitivus. Bet prancūzų vyną ir šampaną galės gerti kasdien. Per savaitę 3 dienas prancūzai turės apsieiti be mėsos.

● Prof. Jodelė gavo leidimą įsteigti kreidos, kalkių ir cementinių kalkių fabriką Mielupy ties Paneriais, o K. Račkauskas kreidos fabriką steigia Valkininkų valsčiuje.

PIRMUSYK MONTREALE

Klebono J. Bobino rūpesčiu, Montrealo lietuviai tinkamu gražiu programu paminėjo Motinos Dieną gegužės 19. Žiūrovų buvo atėję veik pilna parapijos salė ir visi išsiskirstė namo labai patenkinti, nes parapijos choro vyrai suruošė publikai dar pirmusyk Montrealo lietuviams regėtą Kratinį, arba Minstrel Show. Dainos, ir žiūrovams nedavė laiko nuobodžiauti. Veikalą parašė V. Širvydas, muzikalę dalį aprūpino varg. K. Žižiūnas, kuris akompanavo pianu, dainininkų ratelį sudarė parapijos choro vyrai, o juokus ir štukas darė keturi šalaputriai — "juodukai": V. Kajackas, Pr. Brazauskas, V. Bubelis ir K. Mališauskas.

Parapijos choras pradžioje sudainavo keletą dainų, tarp jų "Tu ir Aš," sunkoką, bet gyvą ir įdomią Vanagaičio kompoziciją, kuri Montrealo publikai buvo girdima pirmusyk.

Pelno liko apie $50, kuris paskirtas lietuvių mokyklėlės vaikučių vasarinei ekskursijai.

Rep.

● Šventosios uosto plėtimo darbams šiemet numatyta paskirti 2,400,000 litų.

● LAK sudarė techninį komitetą, kuris rūpinsis, kad Lietuvoje būtų pradėti statyti savos konstrukcijos lėktuvai.

Gydytojo rekordinis honoraras

Didžiausia visais laikais gydytojo horarą yra yra gavęs anglų gydytojas Densdeilis iš Rusijos carienės Kotrynos II. Jis buvo iššauktas įskiepyti carienę nuo raupų ir už tą operaciją gavo honoraro 90,000 svarų sterlingų ir dar 1,800 sv. sterlingų kelionės išlaidoms. Be to, jis priedo gavo savo pacientės portretą, bajoro titulą ir metinę pensiją 450 svarų sterlingų.

Rožė keičia spalvą

Japonam, kurie žinomi, kaip dideli gėlių mėgėjai, pasisekė išauginti rožę, kuri keičia spalvą. Šešėly ji ryškiai balta, o saulėj ji pasidaro raudona. Naktį, arba mažai apšviestoj patalpoj, rožės lapeliai pasidaro melsvi, paskui šviesiai rusvi, o vėliau lelijos baltumo. Kaip tik tekanti saulė nušviečia rožę, ji pasidaro purpiriniai raudona.

Japonai keičia išvaizdą

Darant matavimus Havajų salyne konstatuota, kad japonai, kurie prieš daugelį metų ten atvykę, keičia savo tipą. Paaiškėjo, kad palyginti su Japonijos krašto gyventojais Havajų japonų kojos darosi ilgesnės ir kūnas trumpesnis, platesni pečiai ir ilgesnis veidas. Pasitvirtina sena teorija, kad gyvenamoji erdvė, vanduo ir maistas turi tam tikrą įtaką į žmogaus ūgį ir išvaiz-

MARIJA AUKŠTAITĖ

Nuskriaustoji

(Tąsa)

—Emil, kur gi taip nusigėrei? — ji siėlojosi dėl nelaukto įvykio, o Emilijus tik isteriškai juokėsi:

—Kukū, se-e-su-te... Ku-kū... — vapeliojo kaip į griovį įvirtęs, paskum kažką marmaliuodamas pradėjo kriokti ir užmigo.

Valės širdis pravirko. Prieš jos akis gulėjo likimo parblokšta auka, kuri moralę kančią bandė paskandinti nuodų stikle.

Banaitytė žiūrėjo į išvargusį ir lyg liepsna uždegtą jo veidą, skaitė jame per šias dvi savaites išgyventą kančią, ir siūlėsi jai baisios mintys: "gal dabar Emilius visuomet gers, gers ir nuodysis, kad sutraukius visus atsiminimus, kurie mus rišo per devynis metus? Ne, tai būtų nežmoniška!" — ji mąsto, ir gelia, gelia jai pačioj širdy. Ji surišo jam galvą drėgna pala, ir paliko. Ryte atsikėlus, jo nerado. Tik popiety atėjo Emilio motina ir padavė jai vizitėlę:

"...Mano Vale,

Dovanok man už vakarykštį suklerimą. Mat, viską skandinu stikle... Šiandien, lauk manęs: 9-tą.

Tavasis."

Valė jo laukė, laukė kaip visuomet: ar šakelė už lango brakšt, ar lapelis šmešt, tai vis rodos jis...

Ir kas apsakys, kai ji pamatė jo šešėlį ateinantį pro sodą menesienos skarų apsuptą. Suplakė širdis, dunksėjo visam kūne įsiūbuotos kraujo bangos, tiesėsi glėbys...

—Emilijau... — ji virpančio tono garsu pareiškė kai jis įėjo.

—Valerija, mieloji...— ir kai Emilius paėmė jos ranką, jo krūtinėj pabudo keista, varginanti aistra. Jo jausmas kovodamas su protu, siūlė šį vakarą paskęsti Valės lūpose iki apsvaigimo, iki netekimo sąmonės, kad užmiršus jos tėvo įgeltą gylį pačioj širdy, kur apart sopulio nieko daugiau neliko.

Jis ilgą valandą žaidė kaip vaikas naujais žaislais — žodžiais, kartais iki giliausio juoko, kartais ligi ašarų, ir metė į Valę ugningus akių žaibelius, nuo kurių pervėrimo ji sudrebėdavo. Paskum Emilius, visai įsidrąsino, pradėjo Valės jausmus blokšti. Jis degė kažkokia energija, vaikščiojo salionėly pasipūtęs, ir lyg išmetinėdamas Valei kalbėjo:

—Vale, tu manęs nemyli... Jei mylėtum, bent kartą paskandintum mane saldžiam savo meilės svaiguly... Juk tai gal paskutinės mano dienos tavo namuose... Ir, nors kartą, turi būt mano kančioms ir abejonėms galas! Jei myli mane, dabar pasakyk, ir kuo nors baigkime! Aš trokštu, kad iš mūsų nekaltos devynių metų meilės, liktų gražutis vaisius...

Valė pilnos tų žodžių prasmės nesuprato. Ir, išblaškymui abejonių, ar tik Emilijaus bereikalingų užmetimų, ji apsikabino jo kaklą, ir jis pastebėjo jos akyse ašaras.

—Emil, aš tave myliu... — ji teisinosi. — Myliu, labiau už viską... Aš myliu be jokių svaigalų, o tik tyra, atvira karštos širdies liepsna.

Valė nutilo. Jos gražios akys apsisuko naujoj ašarų srovėj, ir Emilijus nevaldydamas savęs, įsisiurbė į jos tamsaus purpuro lūpas.

(Bus daugiau)

Naudokitės Proga Taupymui Pinigų

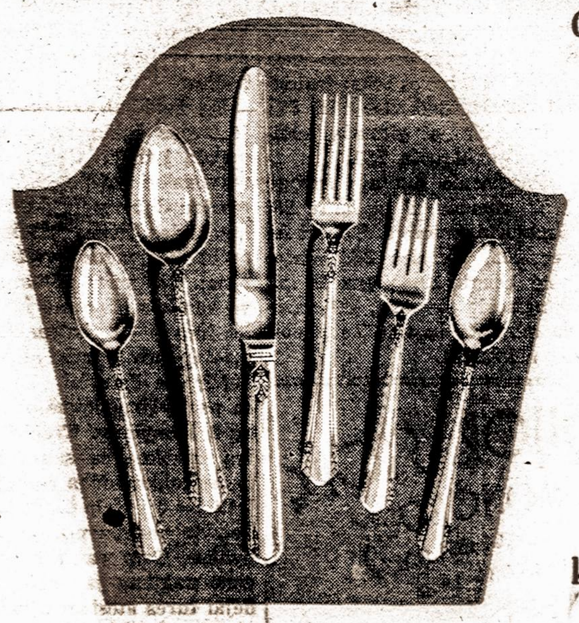

GRAŽUS 6 KAVALKŲ A-1 PLUS WM. A.

Rogers Silverware

Oneida, Ltd. Išdirbystės

VIENETAS TIK UŽ

99c.

kaina krautuvėse $2.67

Šis Puošnus 6 Kavalkų Setas nepaprastai gražiai papuoš jūsų stalą. Tai kiekvienos šeimininkės pasididžiavimas. Šį patarnavimą pinigų sutaupymui teikiame tik Vienybės Skaitytojams, todėl reikalinga taupyti ir su pinigais priduoti žemiau telpantis kuponas.

NEPAPRASTAS PINIGŲ SUTAUPYMAS

Kaip jau minėta, šį sidabrinį setą iš šešių kavalkų galite gauti Vienybėje tik už 99c. su šešiais paeiliui pagal numerius ir dienas surinktais kuponais, kuris žemiau telpa. Už tokį patį setą bile krautuvėje reikia mokėti mažiausiai $2.67. Taigi sutaupote $1.68. Šių vienetų iš 6 kavalkų galite pirkti kiek tik norite — jokio apribojimo tam nėra. Per Vienybės patarnavimą pirkdami šešis šiuos setus, arba šešių asmenų valgiui sudarant setą, jums kainuos tik $5.94, vietoje $16.02, arba sutaupysit $10.09. Šiuo nepaprastu pinigų taupymu gali naudotis ir kitų, net tolimų kolonijų Vienybės skaitytojai. Reikia tik pridėti 10c. persiuntimo lėšoms padengti, arba reikia prisiųsti $1.09 už šį 6 kavalkų vienetą. Pinigus reikia siųsti pašto perlaidomis, arba čekiais — pašto ženklai nepriimami.

TAUPYKIT ŠĮ KUPONĄ JIS VERTAS PINIGŲ

Sutaupymui Vienybės skaitytojams pašto išlaidų, leidžiama vienu kartu prisiųsti tris setus surinktų Kuponų ir pinigus už tris vienetus, sumoje $3.27.

Čia skelbiamą Silverware Setą galima pamatyti išdėtą Vienybės Įstaigoje

SILVERWARE KUPONAS

Aš suprantu, kad šeši šie Kuponai iš Vienybės iškirpti paeiliui pagal numerius ir dienas, pridedant 99c. pinigais, suteikia man teisę gauti 6 kavalkų vienetą A-1 Plus WM. A. ROGERS SILVERWARE.

Suprantu, kad pašto siunčiant užsakymą, reikia pasiųsti $1.09 už vienetą, pašto perlaida ar čekiu su šešiais Kuponais sekančiai:

LITHUANIAN PRESS CORP.
193 Grand Street, Brooklyn, N. Y.

Vardas-pavardė _____

Adresas _____

Miestas _____ Valst. _____

Kuponas No.8 *Birž. 1, 1940*

VIENYBĖ

NEW JERSEY LIETUVIŲ REIKALAIS

Draugijų ir organizacijų veikimas

NEWARK, N. J. — Newarko lietuviai turi daugelį draugijų ir įvairių organizacijų. Didžiausios ir, rodosi, seniausios draugijos yra: Šv. Jurgio ir Palangos Juzės Dr-jos. Šv. Jurgio Dr-ja turi savą didelę ir gražią salę ir baro biznį ir todėl neblogai laikosi. Palangos Jūzės Dr-ja negaunant daugiaus, o ypatingai jaunų narių yra susirūpinus ar galės ateityje išmokėti savo nariams pažadėtas pomirtines ir pašelpas. Dr-jos viršininkai numatydami ateities sunkumus daro planus, kad prisijungus prie SLA. Būtų išmintingas išsigelbėjimas.

New Jersey Lietuvių Prekybos Butas

Suorganizuotas virš dešimts metų, bet paskutiniu laiku buvo nustojęs veiklumo. Dabar daromi planai persiorganizavimui ir didesniam veikimui. Pirmiau buvo bandoma veikimas taikinti Lietuvos naudai, o dabar manoma, kad bus laikas dirbti savo pačių naudai ir Amerikos lietuvių reikalams. New Jersey Lietuvių Prekybos Butas yra narys A.L. Ek. Centro ir su Ek. Centru yra pasirengęs visais reikalais bendradarbiauti.

Gubernatoriaus rinkimai

New Jersey lietuviai U.S.A. piliečiai yra labai suinteresuoti gubernatoriaus rinkimais. Daugelis politinių klubų net turi savo atstovus prie rinkimų kampanijos. Newarko Lietuvių Demokratų klubas ir rengiasi rinkimų reikalu sukviesti visus savo narius į specialį pasitarimą. Lietuviams yra patartinas dalyvavimas rinkimų kampanijoje, o taipgi lietuviams jau laikas pasirūpinti, kad pravedus net ir savo kandidatus į mažesnes vietas. Tinkamų įvairioms vietoms užimti žmonių lietuvių tarpe turime.

A. S. Trečiokas

RADIJO DIENA

Decoration Dienoj, geg. 30 Klaščiaus salėje Maspethe įvyko Lietuvių Radijo diena. Ją bendromis jėgomis rengė keli radijušnininkai, dabar susispietę prie Jono Valaičio Lietuvių Radijo Balso programų.

Diena buvo gana vėsi, piknikui labai netinkama. Dėl to žmonių buvo tik koki 500. Bet koncertas — tai buvo tikrai geras.

Programą vadovavo Alėkas Vasiliauskas. Jis pats solo dainavo, dainavo ir su savo broliais, Juozu ir Albinu, specialiai į pikniką atvykusiais iš Detroit, Mich. Jie publiką savo dainomis labai patenkino. Puikiai akordeonu grojo Juozas Tamašauskas įvairias lietuvių liaudies meliodijas ir kitus kūrinius. O Mildred Žudžiūtė pijanu skambino.

Prieš ir po programai J. Tamo Muzikos Ambasadorių 10 muzikantų orkestras grojo šokiams. Muziką po visas sales ir parką perdavė V. Mardosos garsiakalbiai, kuriais buvo 4:30 val. popiet perduota ir Jono Valaičio WHOM radijo lietuvių programa.

Kalbeles pasakė Radijo vedėjas Jonas Valaitis ir Vincas Matusevičius, Decoration Dienų įsteigėjas. Lietuvių Radijo įsteigėjas Jonas Dumčius priiminėjo atsilankiusius svečius, p-lei Pelagijai Ambrozaitytei sutinkant visus kasoj.

Vėliau žmonių prigužėjo daugiau, šokiams, kurie prasitęsė iki 12 val. nakties.

V. Rep.

Sveikata, gimimai, mirimai

Sveikatos Tyrimo Biūro statistikos žiniomis Brooklyno gyventojų sveikatos stovis geg. 19—25 dd. buvęs toks: įvairiomis priežastimis viso mirė 501 asmuo. Naujai gimusių kūdikių užregistruota 781.

Pneumonia naujai susirgo 117 asmenų, iš jų mirė 23. Diphteria susirgo 5, Scarlet fever 263, Measles 23, Whooping cough 19. Viena iš laimingiausių savaičių, tai nebuvo užmušta žmonių automobilių nelaimėse.

LIETUVIAI GARBINGAI IŠKOVOJO TREČIĄ VIETĄ

Sekmadienį, geg. 26 dieną Futbolo klubas buvo pakviestas dalyvauti Bergen County soccer klubo suruoštuose soccer žaidynėse, turnamente. Šiose žaidynėse be lietuvių komandos buvo pakviestos devynios kitos komandos, kurios tautybės atžvilgiu skirstėsi sekančiai: 3 vokiečių, 3 italų, 2 žydų, 1 airių.

Šios žaidynės buvo suruoštos mums neįprasta tvarka, tai yra, vietoj pilnos komandos sudėties 11 žaidėjų, reikėjo sudaryti komandą iš 6 žaidėjų. Taip pat žaidimo aikštė buvo sumažinta ir kai kurios taisyklės pakeistos. Mūsiškiams žaidžiant tokioms sąlygoms pirmu kartu buvo labai sunku prie tų pakeitimų priprasti ir tas labai trukdė komandos tikram pajėgumui įrodyti. Bet vis dėlto iš 10 komandų pateko į trečią vietą, tai yra įrodymas, kad lietuviai ir čia vieni iš pirmųjų, o ne iš paskutiniųjų.

Šia proga reikia pažymėti, kad mūsiškė komanda yra dar visai jaunutė palyginus su kitomis komandomis. Nes kitos komandos jau net savo dešimtmečius yra atšventę šio sporto šakoje, o mūsiškė dar tik šiomis dienomis užbaigė savo pirmąjį žaidimo sezoną.

Šiose žaidynėse, kadangi nebuvo pilnos sudėties, tai buvo reikalinga išrinkti tie žaidėjai, kurie yra pajėgesni ir turėję daugiau patyrimo žaidime. Jiems buvo pasitikėtas mūsiškės komandos geras pasirodymas. Parinktieji žaidėjai buvo šie: vartininkas Lukošiūnas, gynėjai Ubarevičius ir Petrėnas, puolime broliai Simanavičiai, Nevinskas ir pakaita Atkočius.

Šie žaidėjai garbingai sulošė trejus žaidimus, įvedė komandą į trečią vietą palikdama paskui save septynias kitas jau daug metų žaidžiusias komandas. Pirmą žaidimą lietuvių komandos priešu buvo airiai. Čia mūsų komanda buvo kur kas stipresnė ir supliekė juos 5—0. Antras lietuvių priešas buvo žymiai stipresnis, bet ir čia lietuviai kovodami su pasiryžimu laimėjo užpelnę 2 kampinius. Trečią žaidimą žaidėme su sau lygiu ir nepasisekimo dėka reikėjo pralošti 1—0 ir taip buvo baigtas lietuvių pasirodymas šiose žaidynėse. Taip pat iki kito sezono žaidimų jau nebus, žaidėjai turės atostogas, bet kiek girdėt mūsiškiai žada ir per atostogas praktikuotis, kad atėjus kitam sezonui galėtų dar smarkiau savo priešus pliekti. Tai lieka tiktai pagirti vyrus už šį puikų pasirodymą ir palinkėti pasekmės ateinančiam sezonui.

Sportininkas

SUSIRINKIMAS

Šv. Jurgio Draugystės priešpusmetinis susirinkimas įvyks trečiadienį, birželio 5 d., 7:30 val. vakare, Liet., Am. Pil. Klubo salėje, 280 Union Ave. Nariai prašomi dalyvauti, nes bus renkama dalis valdybos.

Ch. Nečiunskas, sekr.

IŠ MŪSŲ DIENRAŠČIO RĖMĖJŲ

Dienraščio Vienybės skaitytojas M. Latvis iš Philadelphijos, Pa. prisiųsdamas metinę dienraščio prenumeratos mokestį savame laiške žymi:

"Dėkoju, kad nesulaikėte siuntinėję Vienybės, nes prenumerata buvo užsibaigusi. Aš myliu Vienybę ir nemanau niekuomet skirtis pakol mano akys švies ir galės skaityti. Linkiu dienraščiui ilgiausių metų. Siųsdamas prenumeratos mokestį prašau dienraštį siuntinėti man visus ištisus metus"...

Demokratų klubas leido dovanas

Šeštadienį, gegužės 25 d. Lietuvių Demokratų klubo patalpose, 18 Scholes St., Brooklyne buvo surengta dovanų laimėjimas loterijos keliu. Laimėjimuose dalyvavo daug klubo lankytojų svečių ir patys klubo nariai su saviškiais. Išlaimėjimams buvo leidžiama radijo ir moteriškas rankinis laikrodėlis.

Laikrodėlį laimėjo Mrs. Ruth Bruzas gyv., 511 Bushwick Ave. Radijo gavo A. Kodis, gyv. 75 Grand St., Brooklyne. Laimėjusieji dovanas gerokai džiaugėsi Po laimėjimų p. Kriaučiūnas visus palinksmino su polkutėmis.

Demokratų klubo pirm. K. Gagas su valdyba dėkoja visiems svečiams už atsilankymą.

J. Jakulevičius

SURPRYZO PUOTA N. STROLIŪTEI

Sekmadienį, geg. 26 d. Logan Inn 3294 Atlantic Ave., įvyko graži surprise shower party dėl p-lės Anelės Stroliūtės, gyv. 127 Thames St. Vyriausia šeimininkė buvo p. Ona Jakštienė, o prie jos patarnavo p-lė Phyllis Stroliūtė, p. Teklė Galinskienė ir p-lė Bronė Galinskaitė. Merginų buvo virš 70. Sesutė p. Teklė Galinskienė padovanojo puikų keiką. Stalai buvo labai gražiai papuošti gėlėmis.

P-lė Stroliūtė širdingai dėkoja p. Jakštienei, sesutėms, p-lei Galinskaitei už patarnavimą ir visoms dalyvavusioms ir suteiktas gražias dovanas.

Rep.

NAUJI LEIDINIAI

Lietuviškų knygų skaitymo ratelis, oficialiai žinomas kaip Lithuanian Book-of-the-Month Club, neseniai susilaukė vėl nemažo siuntinio iš Lietuvos. Jame buvo knygų BROLIAI DOMEIKOS, premijuota apysaka, kurią komisija visiems užsisakiusiems skaitytojams jau išsiuntinėjo. Ko toliaus, vis daugiaus amerikiečių pradeda įdomautis lietuviškomis knygomis. Ne vienas net yra parei kalavęs lietuviško-angliško žodyno. Jeigu karas nenutrauks veikimo, komisija pranašauja, kad lietuviškų knygų skaitymas neužilgo žymiai padidės.

LBC

VIENYBĖS dienraščio generalis agentas

VIENYBĖS dienraščio generaliu agentu Brooklyne, didžiajame New Yorke ir apylinkėse yra p. Jonas Krunklys.

Mūsų generalis agentas rūpinasi dienraščio naujų skaitytojų gavimu, išrenka užsilikusias prenumeratas. Tariasi biznio reikalais surištais su dienraščiu.

Mūsų atsilankiusiu agentu į Jūsų namus prašome pasitikėti ir paremti dienraščio reikalu.

Kiekvienas vienybės šeimos narys turi prisidėti šiuo ar tuo savo dienraščio VIENYBĖS palaikymui.

DALGIAI

Gauti iš Europos geriausio plieno dalgiai 32 veršių ilgio ir virš vieno svaro svorio

KAINOS SU ATSIUNTIMU: Dalgis $2.50. Žiedas dalgiui 50c. Plieno plaktukas 60c. Bobelė 75c. Budė 25c. Dantuotas piautuvas $1.00. Su užsakymu siųskit pinigus į

Ukrainian Bazar
170 E. 4th St., New York, N. Y.

Puošni, jaudinanti pasaka apie moterį, kurios grožis paklupdė garsius pasaulio vyrus prie jos kojų! Jos gyvenimas ir meilė jaudino pasaulį. Moterys jai pavydėjo. Vyrai klojo jai savo širdis. Diamond Jim Brady suteikė jai už $2,000,000 žemčiūgų. Vaidina Alice Faye. Don Ameche. Henry Fonda.

"LILLIAN RUSSELL" Prie to didelis scenos perstatymas

Bile dieną, visos vietos iki 1 val. popiet 25c. **ROXY** 7th Ave. ir 50th Street New Yorke.

Vėliausios karo žinios iš Belgijos, Prancūzijos, Danijos, Olandijos, Norvegijos. Ar Japonija pavergs Aziją?

SPECIALĖ MARCH OF TIME pagaminta milžiniška filma pirmu kartu Amerikoje, parodo šio krašto problemas su Filipinų Salomis. Ši filma parodo nepriklausomas Filipinų Salas ir Japonijos ekspansinę programą Pietinijame Pacifike. Taipgi 43 žinių filmos iš viso pasaulio. *Didžiausias perstatymas mieste!* Įžanga 15c. iki 2 val. popiet.

EMBASSY NEWSREEL THEATRES
BROADWAY IR 46-TH STREET. BROADWAY IR 72-ND STREET.

Skaityk ir Garsinkis
LIETUVIŲ NAUJIENOSE
MĖNESINIS ŽURNALAS
Kaina 2 metams $1.00
"Lietuvių Naujienos"
(J. Gustis, leidėjas)
332 NO. 6-TH STREET
PHILADELPHIA, PA.

HAVEMEYER 8-0259
RALPH KRUCH
FOTOGRAFAS
65-23 GRAND AVENUE
MASPETH, N. Y.

LIETUVIŠKA
RESTAURACIJA
BAR & GRILL
Gaminame amerikoniško ir lietuviško stiliaus valgius. Galima gauti Amerikos ir importuotos degtinės, vyno ir gero alaus.
Lietuviškas kumpis, rūkyti kilbasai ir kopūstai galima gauti kasdieną.
Joseph Zeidat,
411 GRAND STREET
Brooklyn, N. Y.

SKELBKITĖS VIENYBĖJE

NUPIGINTAS RAKANDŲ IŠPARDAVIMAS

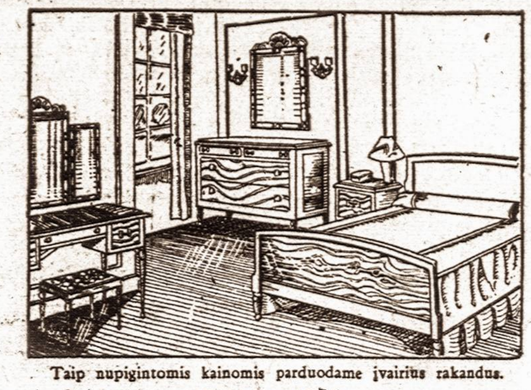

Taip nupigintomis kainomis parduodame įvairius rakandus. Pasirinkimas didelis.

BEDROOM SETS — PARLOR SETS
STUDIO COUCHES—KITCHEN SETS
DINETTE SETS, MATRASAI IR SPRINGSAI

Grand Chair Corporation
LIETUVIAI RAKANDŲ IŠDIRBĖJAI
ANT. PETRAITIS, Biznio Vedėjas
409 ir 436 Grand Street Brooklyn, N. Y.
Tel. EVergreen 7-8451

VINCAS J. DAUNORA
APTIEKORIUS
SVEIKATA — LAIMĖ
PUSSVEIKIS - - - Jauties niekam tikęs—bejėgis? Neturi apetito, biaurūs pūslės skausmai? Rūkštis viduriuose? Galvos skaudėjimai? Jeigu tuo užkietėjimo—vartok DAUNORO STOMACH MIXTURE
Tapk sveiku.
KAINA TIKTAI VIENAS DOLERIS
229 BEDFORD AVE.
KAMPAS NORTH 4-TOS GATVĖS
BROOKLYN, NEW YORK

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI

JUOZAS GARŠVA
231 Bedford Ave., Brooklyn, N. Y.
KOPLYČIOS LAIDOTUVĖMS
TEL. EVERGREEN 8-9770

MATTHEW P. BALLAS
(BIELIAUSKAS)
660 Grand St., Brooklyn, N. Y.
NOTARY PUBLIC Tel.: STagg 2-5043

STEPHEN AROMISKIS
(ARMAKAUSKAS)
423 Metropolitan Ave., Brooklyn, N. Y.
Tel. EVergreen 7-4335 KOPLYČIA LAIDOTUVĖMS

ESTATE OF A. J. VALANTIEJUS
V. R. Valantiejus, Mgr.
General Insurance Agent
54-41—72nd St., Maspeth, L. I., N. Y.
NOTARY PUBLIC TEL. NEWTON 9-4464

ESTATE OF BARRY P. SHALINS
(ŠALINSKAS)
Vestie E. Davis, *Licensed Mgr.*
84-02 Jamaica Ave., Woodhaven, N. Y.
Tel. VIrginia 7-4499 KOPLYČIA LAIDOTUVĖMS

A. RODZEVICZ
(RADZEVIČIUS)
Tel. STagg 2-4409
402 Metropolitan Ave., Brooklyn, N. Y.
Tel. STagg 2-0783 Night HAvemeyer 8-1158

JOSEPH LE VANDA
NOTARY PUBLIC
337 Union Avenue, Brooklyn, N. Y.

Visi šie laidotuvių direktoriai žinomuoja automobilius įvairioms reikalams

REPUBLIC · LIQUOR STORE
LIETUVIŠKAS MONOPOLIS
415 KEAP STR. BROOKLYN, N.Y.
TEL. EV. 7-2089 LICENSE L-72
XAVERAS - STRUMSKIS
ĮSTAIGA TARNAUJANTI TEISINGAI IR MANDAGIAI SU DIDŽIAUSIU PASIRINKIMU IR ŽEMIAUSIOM KAINOM
SAVAS PAS SAVĄ

TARZANAS IR TORO AMŽINOJI UGNIS

Edgar Rice Burroughs, vertė Pijus Bukšnaitis

115.—O'Rourke piktai suriko: "Kas tau sakė, kad tu gausi Janetę sau už moterį?" Mungo sumikčiojo: "Kai aš ir Tarzanas mušis, aš užmuš Tarzaną. Athea sako, kas laimės, tas gaus Janetę. Taip patarė daktaras Wong. Aš žinau, kad užmušiu Tarzaną, tai žinau, kad gausiu Janetę." O'Rourke piktai pažvelgė į daktarą chinietį.

"Tu prakeiktasis netikėli!" — suriko chiniečiui O'Rourke; — "Ar tu jau neturi jokio padorumo, kad sugalvojai tokį šlykštų dalyką?" Wong Tai tik nusijuokė: "Aš sugalvojau, kad padaryti dviковą įdomesne. Už Janetę geriau mušis abudu kovotojai. Kad išgelbėti Janetę, Tarzanas tikrai turės pasistengti ir priešą nugalėti."

Kai Dr. Wong nusigręžė eiti, O'Rourke sušuko paskui: "Aš duočiau dešimtį savo amžiaus metų, kad gauti progos nusukti tau sprandą!" Chinietis atsigręžė ir sako: "Bereikalo žadi. Tu jau negyvensi dešimtį metų, tik keletą dienų. Tau uždėta auksinė apikaklė, ženklinanti, kad tu parinktas liūtų maistui. Tave sudraskys liūtai."

Perry O'Rourke maldaujančiai kreipėsi į Tarzaną: "Tarzanai, ar tu manai, kad galėsi sumušti Mungo? Tu turi pasistengti!" Tarzanas nusijuokė: "Aš nežinau, nes niekad nebandžiau. Bet aš pasistengsiu, kad gelbėti Janetę. Ar man pasiseks, negaliu dabar spėti. Aš niekad nesimušiau su taip stipriu ir dideliu žmogum."

Kas bus toliau—žiūrėkite kitame VIENYBĖS numeryje